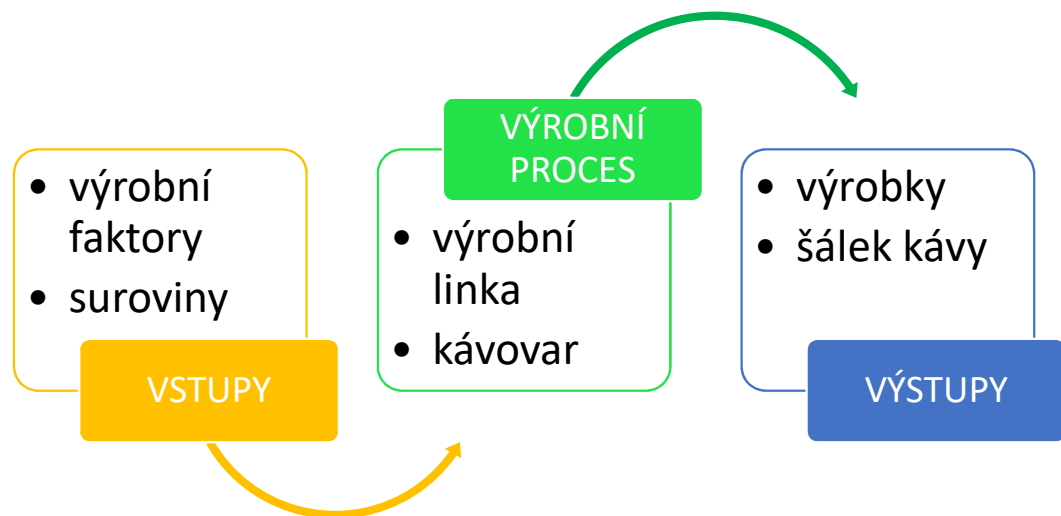

VÝROBNÍ ČINNOST

VÝROBNÍ ČINNOST PODNIKU

- výrobu zajišťují ve výrobním podniku výrobní útvary
- při výrobě dochází k přeměně **výrobních faktorů** (vstupů) ve **výrobky a služby** (výstupy)
- umožňuje dosažení **zisku**

ETAPY VÝROBNÍHO PROCESU

1. PŘEDVÝROBNÍ ETAPA

- konstrukční a technologická příprava výroby (stavba výrobní haly)
- zajištění surovin a dalších zdrojů (příprava a plánování výroby)

2. VÝROBNÍ ETAPA (VLASTNÍ VÝROBA)

a. HLAVNÍ VÝROBA

(hlavní náplň výroby podniku)

b. VEDLEJŠÍ VÝROBA

(výroba polotovarů, náhradních dílů)

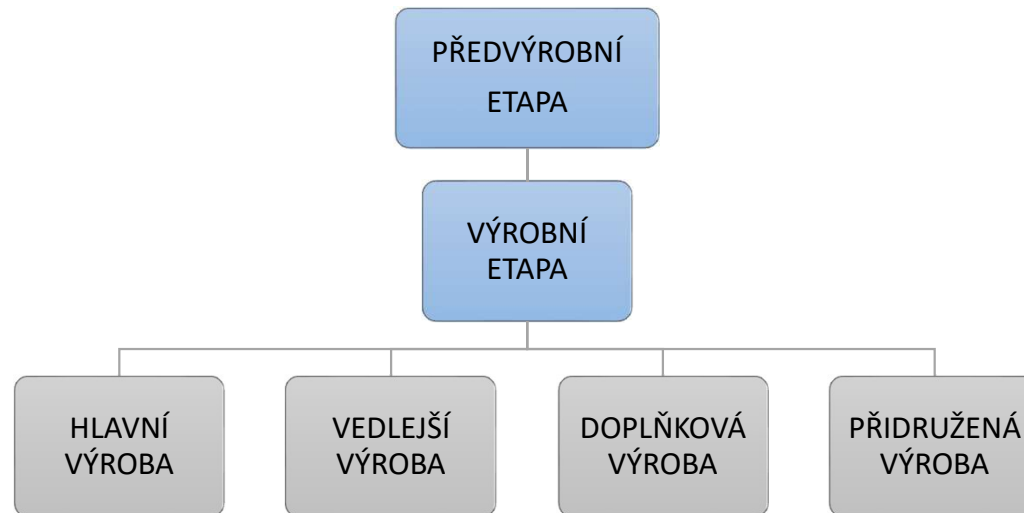
c. DOPLŇKOVÁ VÝROBA

(využití a zpracování odpadu z hlavní a vedlejší výroby; i využití volné výrobní kapacity)

d. PŘIDRUŽENÁ VÝROBA

(jiný charakter výroby než má hlavní výroba – např.: hotel s restaurací a včelařením na střeše hotelu)

ETAPY VÝROBNÍHO PROCESU

PRŮBĚH VÝROBY

ČLENĚNÍ VÝROBNÍHO PROCESU

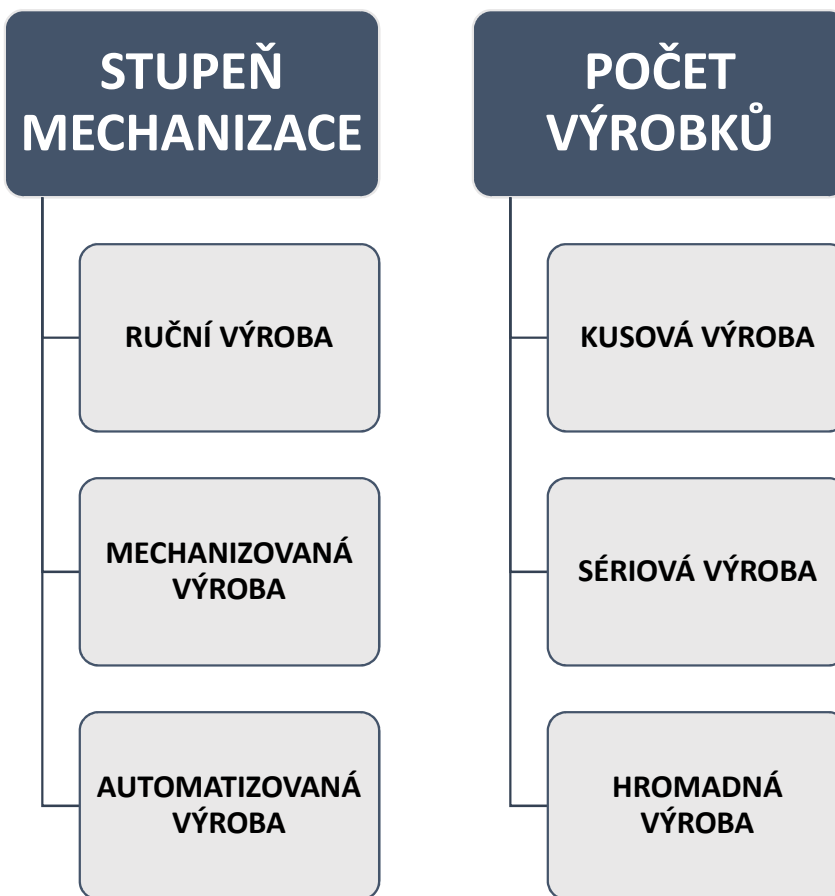
1. PODLE STUPNĚ MECHANIZACE

- a. RUČNÍ VÝROBA
- b. MECHANIZOVANÁ VÝROBA
- c. AUTOMATIZOVANÁ VÝROBA

2. PODLE POČTU VYRÁBĚNÝCH VÝROBKŮ JEDNOHO DRUHU

- a. KUSOVÁ VÝROBA
- b. SÉRIOVÁ VÝROBA
- c. HROMADNÁ VÝROBA

ČLENĚNÍ VÝROBNÍHO PROCESU

VÝROBNÍ KAPACITA

- **maximální množství produkce**, které může obchodní podnik vyprodukovat za určité časové období za optimálních podmínek
- **kapacita závisí na:**
 - a. výkonnosti strojního zařízení
 - b. čase, po který stroj pracuje
 - i. kalendářní časový fond (365 dní, 366 dní v přestupném roce)
 - ii. nominální časový fond (bez dnů volna – sobota, neděle; bez svátků a celozávodní dovolené)
 - iii. využitelný (efektivní) časový fond (od nominálního časové fondu je odečten čas na plánované prostoje (opravy, přemísťování strojů v pracovní době)

ČASOVÉ FONDY VÝROBNÍ KAPACITY

KALENDÁŘNÍ ČASOVÝ FOND
(počet dnů v kalendářním roce)

NOMINÁLNÍ ČASOVÝ FOND
(pracovní dny)

VYUŽITELNÝ ČASOVÝ FOND
(efektivní využití)

PŘÍKLAD – VÝPOČET ČASOVÉHO FONDU

- **vypočtete využitelný časový fond strojního zařízení, jestliže:**
 - počet dnů volna a svátků je ve sledovaném roce.....105 dní
 - počet dnů plánovaných prostojů ve sledovaném roce.....27 dní
 - sledovaný rok není přestupným rokem
- **výpočet:**
 - kalendářní časový fond = 365 dní
 - nominální časový fond = $365 - 105$, tj. 260 dní
 - využitelný časový fond = $260 - 27$, tj. 233 dní
- **stroj bude ve sledovaném roce využíván 233 dní (=1 864 hodin)**

VYUŽITÍ VÝROBNÍ KAPACITY

- skutečně dosažená výrobní kapacita se od plánované může lišit
- využití výrobní kapacity (ukazatel v %)
 - do jaké míry se skutečná výrobní kapacita přiblížila k plánované výrobě

$$\text{VYUŽITÍ VÝROBNÍ KAPACITY} = \frac{\text{SKUTEČNÁ VÝROBNÍ KAPACITA}}{\text{PLÁNOVANÁ VÝROBNÍ KAPACITA}} \cdot 100$$

PŘÍKLAD – VYUŽITÍ VÝROBNÍ KAPACITY

- **vypočtete využití výrobní kapacity restaurace, jestliže:**

- restaurace vlastní3 kávovary
- 1 kávovar vyrobí.....15 šálků kávy / hodinu
- 1 kávovar pracuje2 160 hodin / rok
- restaurace ve skutečnosti uvařila.....85 500 šálků kávy

- **výpočet:**

- skutečná výrobní kapacita = 85 500 šálků kávy
- plánovaná výrobní kapacita = $3 \cdot 15 \cdot 2\,160 = \underline{97\,200}$ šálků kávy
- využití výrobní kapacity = $(85\,500 : 97\,200) \cdot 100 = 87,96 \% \doteq \underline{88 \%}$

- **maximální výrobní kapacita restaurace je 97 200 šálků kávy, restaurace ovšem využila jen 88 % své kapacity, neboť uvařila pouze 85 500 šálků kávy**